

SAK 53/17 SØKNAD OM PROSJEKTSTØTTE TIL TRÅKK‘N’ ROLL I 2018

Saksopplysning

I søknad datert 30.11.2017 (vedlegg 1) søker Visit Geilo AS på vegne av destinasjonane Geilo, Ål, Hemsedal, Gol og Nesbyen om kr. 300.000 i støtte for 2018, til vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal - Tråkk ‘n’ Roll.

Prosjektet har tidlegare fått følgjande løyvingar via partnerskapsavtala med Buskerud fylkeskommune:

- Sak 04-15, kr. 335.000
- Sak 64-15, kr. 400.000
- Sak 68-16, kr. 200.000

I sak 68/16 vart det gjort slikt vedtak:

1. Regionrådet for Hallingdal rår til at det blir løyvd eit tilskot på kr. 200.000 vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal i 2017. Tilskotet blir finansiert av partnerskapsavtala med Buskerud fylkeskommune for 2016.
2. Visit Geilo AS skal vera prosjektansvarleg for vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal.
3. Styringsgruppe for vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal skal vera med ein representant frå kvart av destinasjonsselskapa i Hallingdal i tillegg prosjektleiar for Regionrådet sitt prosjekt Hallingdal 2020.
4. Prosjektet skal vera avslutta i 2017 og evaluering og rapportering skal vera gjennomført innan 1.3.2018

Tråkk ‘n’ Roll har som mål å auke Hallingdal sin attraktivitet som heilårsdestinasjon gjennom utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod. Tråkk ‘n’ Roll-prosjektet har i 2017 utvikla eit profesjonelt kompetansemiljø for stibygging, og er ein av dei mest offensive stisatsingane i Norge, med ei investering på ca. 4 mill. kroner i 2017. Det lokale næringslivet og kommunane er sterkt involvert i innsatsen for å utvikle Hallingdal som ein terrengsykkelregion. I 2018 er planen å ferdigstille 8 anlegg til ein verdi av 6 mill. kroner. I 2017 er det loggførte ca. 3500 stibyggartimar og for 2018 er det planlagt mer enn 6.000 timar.

2018 er siste året for Tråkk ‘n’ Roll som prosjekt. Eigarane ynskjer at prosjekt blir avslutta med «full kraft, og på en måte som bygger bro til den fremtidige utviklingen av Hallingdal som bærekraftig terrengsykkeldestinasjon.»

Gjennom fjellregionprosjektet “Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen” (Prosjekttittel “Opplysningskontoret for Terrengsykling”, forkorta OFT) starta reisemåla i Trysil, Valdres og Hallingdal i 2016 starta eit samarbeid for å lyfte fram terrengsykling som eit nytt fyrtårn i fjellområda. Tråkk ‘n’ Roll er ein del av OFT-samarbeidet. I tillegg er Tråkk ‘n’ Roll med i EU-forprosjekt for stibyggerutdanning og innovasjonsprosjekt innan digital stiforvaltning. Desse forholda er nærare forklart i søknad side 5 og 6.

I søknad er det gjort grundig greie for gjennomførte tiltak 2015 - 2016.

For 2018 er det planlagt følgende aktiviteter:

- Etablere to trail crews av ca. 4 pers. i hvert crew – effektivt 8 personer gjennom sesongen (fordelt på 12-15 stibyggere) – som jobber parallelt på ulike utviklingsprosjekt.
- Sikre kompetanse og sikkerhet i crewet gjennom kursing og HMS-rutiner.
- Samarbeide med stiekspertter (via OFT-prosjektet) om design og forberedelse av byggeprosjekt.
- Bygge/ferdigstille følgende anlegg:

Prosjektnavn	Dest.	År	Type anlegg	Gradering	Stibygere	Material/ maskin	Samlet verdi	Status
Vestlia Bike Park	Geilo	2017-18	Sykkelpark	Grønn-svart	350 000	500 000	850 000	Igangværende
Bever'n	Geilo	2017-18	Familievennlig sti	Blå	130 000	90 000	220 000	Igangværende
Vestlia Bike Park	Geilo	2018	Asfaltert pump track	Blå	250 000	500 000	750 000	Ikke startet
Vestlia Bike Park	Geilo	2018	Skurven 2	Grønn-svart	250 000	400 000	650 000	Ikke startet
Pumptrack i Gol sentrum	Gol	2018	Asfaltert pump track	Blå	250 000	500 000	750 000	Ikke startet
Traversen, del 2	Nesbyen	2018	Opparbeidet sti	Rød	350 000	350 000	700 000	Ikke startet
Stibyggerskolen 2018	Gol	2018	Kurs, est. 25 delt.	Blå	120 000	10 000	130 000	Ikke startet
Tottenskogen	Hemsedal	2018	Familievennlig sti	Blå	750 000	1 200 000	1 950 000	Ikke startet
Diverse vedlikehold	Hallingdal	2018	Diverse	-	50 000	30 000	80 000	Ikke startet
				SUM	2 500 000	3 580 000	6 080 000	

- Sikre regional effekt av samarbeidsprosjekt i prosjektene Opplysningskontoret for Terrengsykling, Digital stiftelse og EU-forprosjekt.
- Avholde Stibyggerskolen, og samarbeide med OFT om utvikling av overbygging, som avholdes i Hallingdal våren/høsten 2018.
- Utarbeide løsning for videreføring av stibyggerkompetanse etter prosjektperioden.
- Ål skal i 2018 utarbeide masterplan for terrengsykling i sentrumsnære utmarksområder, som spesifisert i vedlegg pkt. 6.4. Det er dermed uvisst om man rekker å bli klart med konkrete utviklingsprosjekt. Hvis det lykkes vil prosjektet inngå som del av aktiviteten i Tråkk 'n' Roll 2018.

Kostnader 2018

Stibyggere	1 850 000
Prosjektleder/adm.	350 000
Div utstyr/Arbeidsklær	75 000
Stibyggerskole og opplæring	150 000
Medieproduksjon	60 000
Regnskap og revisjon	50 000
Møter og div	25 000
Reklame, profilering etc.	20 000
Reisegodtgjørelse	20 000
SUM	2 600 000
Egeninnsats	400 000
SUM	3 150 000

Forslag finansiering

Regionrådet for Hallingdal	300 000
Buskerud Fylkeskommune	800 000
Destinasjonsbidrag	180 000
Inntekter trail crew	1 300 000*
Div. inntekter	20 000
SUM	2 600 000
Egeninnsats	400 000
SUM	3 150 000

Prosjektplan

Prosjektplan Tråkk 'n' Roll, 2015-2018<	2015	2016	2017	2018
Kartlegging	x			
Utarbeide forretningsmodell	x			
Tiltaksplaner på destinasjonsnivå	x			
Detaljplanlegging: Konsept- og masterplaner (OFT)		x		
Etablere regionalt kompetansemiljø (trail crew)		x		
Utdannelse og kursing av trail crew		x	x	x
Bygge første "show case" stier		x		
Etablere forskningssamarbeid		x		
Forankre masterplaner (grunneiere, sti- og løypeplaner etc.)			x	x
Pilotcase for innføring av bærekraftige stistandarder på kommunenivå			x	
Videreutvikle kompetansemiljø (trail crew)			x	x
Bygge Hallingdals første "show case" sykkelpark			x	
Stibygging/-vedlikehold i henhold til masterplaner			x	x
Utvikler modeller for organisering og finansiering av vedlikehold			x	x
Kursing av lokale ressurser i enkel stivedlikehold				x
Etablere retningslinjer for stistandarder i hele Hallingdal				x
Skilting- og merking				x
Dokumentere og forske		x	x	x
Utarbeide plan for videreføring av kompetanse bygget opp i TNR				x

Sidan starten i 2015 til og med avslutning i 2018, skal Tråkk 'n' Roll ha bidratt til realisering av følgjande:

- *Total investering i kartlegging, planarbeid, design, vedlikehold og bygging på ca. 13,2 MNOK (eksklusiv egenandel i tid)*
- *70 prosent av dette – eller nærmere 9,4 MNOK – er i form av friske midler, tilført av privat næring og kommunale aktører.*
- *15 nye sykkelanlegg, til en samlet verdi av 9,8 MNOK – fra opparbeidede stier, til familievennlige rundløyper og dedikerte sykkelparker.*
- *Regional forretningsmodell og handlingsplan, 6 master-/konseptplaner, 2 lønnsomhetsstudier*
- *Planlagt over 400 km sti for fremtidig utvikling.*
- *Prosjektet vil ha bidratt til utvikling av profesjonelt fagmiljø på nærmere 15 personer.*
- *Mer enn 110 personer – frivillige, næringsaktører og ansatt i kommune og fylkeskommune – har vært gjennom Stibyggerskolen, og blitt opplært i bærekraftig stiutvikling. Ingen annen region kan skilte med like mange personer som har teoretisk og praktisk kjennskap til bærekraftig stiutvikling.*
- *Implementering av prinsipper for bærekraftig stiutvikling i kommunal saksbehandling og planverk.*

Vurdering

I vedtaket til Regionrådet for Hallingdal sak 68/16 vart det sagt at prosjektet skal vera avslutta i 2017, og evaluering og rapportering skal vera gjennomført innan 1.3.2018. Tråkk 'n' Roll har i sine planar lagt til grunn at prosjektperioden også omfatta 2018.

For Hallingdal er det avgjerande å utvikle gode og framtidsretta aktivitetstilbod også på sumaren. Aktivitetsbaserte naturopplevingar er ein av Hallingdal sine store styrker som utan tvil kan utviklast vidare både sumar og vinter. Her må Hallingdal utnytte sine naturgevegne fortrinn og den infrastruktur og tilrettelegging med m.a. servicetilbod som allereie er etablert. Utvikling av terrengsykling kan vera med å utnytte vore fortrinn i eit heilårsperspektiv. Ut frå det potensialet terrengsykling er vurdert til å ha i Hallingdal og at dette er ei satsing som er godt forankra verkar dette som ei fornuftig satsing. Men det er sjølvstøtt avgjerande at reiselivsnæringa ser på dette som interessant og er villig til å ta eit tak, noko som ser ut til å vera tilfelle på fleire av destinasjonane.

Tiltaket blir vurdert som god forankra i høve til Buskerud fylkeskommune sitt program “Aktivitetsturisme i Buskerud 2015-2018”.

I Strategisk plan for Hallingdal er reiseliv – samarbeid aktivitetstilbod som langrenn og terrengsykling eit prioritert tiltak(?).

Planlegging, tilrettelegging og utvikling av terrengsykling er i ein startfase i Norge, der kompetanse både i forhold til planlegging og bygging er ein profesjon som må byggast opp. Med Tråkk 'n' Roll og prosjektet «Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen» har Hallingdal eit svært god grunnlag i forhold til:

- Høg kompetanse på planlegging, bygging og produktutvikling
- Gode planar
- Marknadsføring og sal
- Forankring
- Ei samla regional satsing på terrengsykling
- Konkrete tiltak

Forankring, utvikling av gode planar og oppbygging eit godt kompetent fagmiljø i Hallingdal er grunnlaget og drivkrafta som skal til for konkret bygging av stigar/løyper. Her er Hallingdal godt i gang og det er fleire reiselivsaktørar/kommunar som er i gang med omfattande konkrete prosjekt.

Etter dagleg leiar sitt syn er terrengsykkelprosjektet eit godt døme på konkret målretta samarbeid, som utan tvil vil vera med å setja Hallingdal i mykje sterkare grad på kartet, ved eit langsiktig og målretta arbeid. Hallingdal har mogelegheit til å bli ein av dei mest attraktive terrengsykkelregionane i landet, noko som vil vera eit viktig bidrag i utviklinga av destinasjonane i Hallingdal som attraktive heilårsdestinasjonar.

I planane for 2018 skal det lagast planar for sikring, vidareføring og utvikling av kompetansemiljø og utvikle modellar for organisering og finansiering av vedlikehald. Dette er nødvendig og bra, men det kan likevel stillast spørsmål ved korleis Tråkk 'n' Roll skal gå over frå prosjekt til eit levedyktig tiltak, på meir permanent basis. Etter dagleg leiar sitt syn må det vera ei finansiering og nokon må ha eit ansvar for vidare utvikling. Dette må vera ei viktig oppgåve å få på plass i 2018.

Forslag til vedtak

1. Regionrådet for Hallingdal løyver eit tilskot på kr. 300.000 vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal (Tråkk 'n' Roll) i 2018. Tilskotet blir finansiert frå regionalt næringsfond.
2. Visit Geilo AS skal vera prosjektansvarleg for vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal.
3. Regionrådet ber om at det i 2018 blir arbeid med og klargjort korleis Tråkk 'n' Roll skal gå frå prosjekt til ei meir permanent satsing, der det er klargjort finansiering og ansvar.
4. Prosjektet skal vera endeleg avslutta i 2018 og evaluering og rapportering skal vera gjennomført innan 1.3.2019

Ål 10.12.2017

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

Vedlegg 1: Søknad datert 30.11.2017 frå Vist Geilo AS

Regionrådet for Hallingdal
Torpomoen 27
3579 Torpo

Hallingdal, 30. nov 2017

Hallingdal – pionér innen bærekraftig stiutvikling.

Søknad om prosjektstøtte til Tråkk 'n' Roll i 2018.

1 Kort beskrivelse

Tråkk 'n' Roll-prosjektet har i 2017 utviklet et helprofesjonelt kompetansemiljø for stibygging, og på kort tid blitt den mest offensive stisatsingen i Norge, med en investering på 4 MNOK. Tråkk 'n' Roll har vært pådriver bak fjellregionprosjektet Opplysningsprosjektet for Terrengsykling (OFT), EU-forprosjekt for stibyggerutdannelse, og innovasjonsprosjekt innen digital stiforvaltning, og har dermed inntatt en pionerrolle både nasjonalt og internasjonalt. Det lokale næringslivet og kommuner er sterkt involvert i innsatsen for å utvikle Hallingdal som terrengsykkelregion, og for 2018 må prosjektet doble størrelsen på kompetansemiljøet og ferdigstille hele 8 anlegg til en verdi av 6 MNOK. Nye lavterskeltilbud for egenorganisert idrett er et viktig bidrag til å utligne sesongsvingninger, og ikke minst et verktøy til å snu den negative utviklingen av aktivitetsnivået blant barn og ungdommer. I 2018 er siste kapitlet for Tråkk 'n' Roll som prosjekt, og eierne ønsker at prosjekt avsluttes med full kraft, og på en måte som bygger bro til den fremtidige utviklingen av Hallingdal som bærekraftig terrengsykkeldestinasjon. Prosjekteierne søker Regionrådet for Hallingdal om støtte på kr. 300.000,- av totalbudsjett på 2,6 MNOK.

2. Prosjektbeskrivelse

Norges mest offensive terrengsykkelsatsing.

Hallingdal har i løpet av kort tid inntatt posisjonen som Norges mest offensive region for bærekraftig og familievennlig terrengsykkelutvikling. Alene i 2017 var den totale investeringen på bærekraftig terrengsykkelutvikling gjennom Tråkk 'n' Roll på 4 MNOK. Det er nærmere dobbelt så mye som Trysil Bike Arena investerte i den samme perioden. Hallingdal har blitt best i landet på grunn av en enestående laginnsats, hvor også Regionrådet for Hallingdal sitt bidrag er uvurderlig.

I 2018 går Tråkk 'n' Roll inn i sitt siste kapittel som prosjekt, og står samtidig overfor sin hittil største utfordring. I tillegg til anleggene som er utviklet i 2017, har Tråkk 'n' Roll-prosjektet fasilitert kommende, lokale investeringer på over 6 MNOK (se avsnitt «3.6 Aktiviteter»). Ikke alene gir dette Hallingdal 8 helt nye, unike anlegg som vil komme både ung og gammel tilgode, det vil også styrke regionens attraktivitet for tilflytting og som reisemål, og i tillegg medføre at regionens kompetansemiljøet for stibygging dobles i forhold til 2017.

Fra treningsbanen til den store arena.

I 2017 har Tråkk 'n' Roll tatt de praktiske erfaringen fra pilotprosjektene året før, og etablert et helprofesjonelt kompetansemiljø, som har bestått av 3-5 personer i perioden mai til oktober. Totalt 10 personer har jobbet i crewet. Rutiner og HMS-arbeid har blitt skjerpet, og alle stibyggere har gjennom prosjektet fått nødvendig kursing og tillatelser for å betjene tunge maskiner. Sikkerhet og profesjonalisme har vært i fokus. Kompetansemiljøet har jobbet på 7 anlegg i 2017, og for 2018 skal hele 8 nye anlegg stå klar. Oversikten under viser status på bygging fra 2015 til og med 2018:

Prosjektnavn	Destinasjon	År	Type anlegg	Gradering	Stibygere	Material/m askin	Samlet verdi	Status
Stibyggerskolen 2015	Ål	2015	Kurs, 10 deltakere	Rød	80 000	10 000	90 000	Ferdig
Skurfen	Geilo	2016	Familievennlig sti	Grønn	230 000	400 000	630 000	Ferdig
Traversen, del 1	Nesbyen	2016	Opparbeidet sti	Rød	280 000	10 000	290 000	Ferdig
Stibyggerskolen 2016	Nesbyen	2016	Kurs, 45 deltakere	Rød	150 000	10 000	160 000	Ferdig
Geilo Bike Park	Geilo	2016-17	Vedlikehold	Blå-Rød	55 000	25 000	80 000	Ferdig
Hallingdal Sykkelpark	Ål	2017	Sykkelpark	Grønn-rød	195 000	850 000	1 045 000	Ferdig
Ørneparken	Ål	2017	Sykkelpark	Blå	35 000	40 000	75 000	Ferdig
TryteTrøkket	Nesbyen	2017	Familievennlig sti	Grønn	585 000	515 000	1 100 000	Ferdig
Sti fra Vestlia Resort til fjorden	Geilo	2017	Flerbrukssti	Grønn	50 000	50 000	100 000	Ferdig
Stibyggerskolen 2017	Hemsedal	2017	Kurs, 25 deltakere	Blå	120 000	10 000	130 000	Ferdig
Vestlia Bike Park	Geilo	2017-18	Sykkelpark	Grønn-svart	350 000	500 000	850 000	Igangværende
Bever'n	Geilo	2017-18	Familievennlig sti	Blå	130 000	90 000	220 000	Igangværende
Vestlia Bike Park	Geilo	2018	Asfaltert pump track	Blå	250 000	500 000	750 000	Ikke startet
Vestlia Bike Park	Geilo	2018	Skurfen 2	Grønn-svart	250 000	400 000	650 000	Ikke startet
Pumptrack i Gol sentrum	Gol	2018	Asfaltert pump track	Blå	250 000	500 000	750 000	Ikke startet
Traversen, del 2	Nesbyen	2018	Opparbeidet sti	Rød	350 000	350 000	700 000	Ikke startet
Stibyggerskolen 2018	Gol	2018	Kurs, est. 25 delt.	Blå	120 000	10 000	130 000	Ikke startet
Tottenskogen	Hemsedal	2018	Familievennlig sti	Blå	750 000	1 200 000	1 950 000	Ikke startet
Diverse vedlikehold	Hallingdal	2018	Diverse	-	50 000	30 000	80 000	Ikke startet
				SUM	4 280 000	5 500 000	9 780 000	

Se ytterligere spesifikasjon av 2018-prosjekt i vedlegg pkt. 6.2.

Siden starten i 2015 til og med avslutning i 2018, skal Tråkk 'n' Roll ha bidratt til realisering av følgende:

- Total investering i kartlegging, planarbeid, design, vedlikehold og bygging på ca. 13,2 MNOK (eksklusiv egenandel i tid)
- 70 prosent av dette – eller nærmere 9,4 MNOK – er i form av friske midler, tilført av privat næring og kommunale aktører.
- 15 nye sykkelanlegg, til en samlet verdi av 9,8 MNOK – fra opparbeidede stier, til familievennlige rundløyper og dedikerte sykkelparker.
- Regional forretningsmodell og handlingsplan, 6 master-/konseptplaner, 2 lønnsomhetsstudier
- Planlagt over 400 km sti for fremtidig utvikling.
- Prosjektet vil ha bidratt til utvikling av profesjonelt fagmiljø på nærmere 15 personer.
- Mer enn 110 personer – frivillige, næringsaktører og ansatt i kommune og fylkeskommune – har vært gjennom Stibyggerskolen, og blitt opplært i bærekraftig stiutvikling. Ingen annen region kan skilte med like mange personer som har teoretisk og praktisk kjennskap til bærekraftig stiutvikling.
- Implementering av prinsipper for bærekraftig stiutvikling i kommunal saksbehandling og planverk.

Bærekraft fra start til mål.

Tråkk 'n' Roll har som mål å være kompromissløse i sin fokus på bærekraftig utvikling, og det har formet forutsetningene for både strategier, planlegging og stibyggingen. Nå beveger prosjektet seg inn i sitt siste år, og eierne føler et stort ansvar i forhold til at overgangen fra prosjektet blir ivarettatt med samme langsiktige tankegang, som har vært bærende siden prosjektets start.

- **2015:** Kartlegging med fokus på stienes tåleevne samt langsiktig og lønnsom ressursutnyttelse. Resultert i strategisk handlingsplan for utvikling av Hallingdal som bærekraftig terrengsykkeldestinasjon. Etablering av Stibyggerskolen for å spre kunnskap om bærekraftig stiutvikling lokalt.
- **2016:** Detaljplanlegging av utvikling gjennom master- og konseptplaner. Forankring mot utviklere og grunneiere, og dialog med ulike brukergrupper. Oppstart av kompetansemiljø og pilotprosjekt for bærekraftig stiutvikling, hhv. «Skurven» på Geilo og «Traversen» på Nes.
- **2017:** Videreutvikling av kompetansemiljø gjennom rekruttering, profesjonalisering og kursing. Mye arbeid og bevisstgjøring rundt HMS og sikkerhetsrutiner på arbeidsplassen. På bakgrunn av planarbeid startet opp 2-årig utviklingsplan «Sykkel i sentrum», med fokus på sentrumsnære lavterskeltilbud, som bla. skal bidra til mestring og sosial inkludering, samt bedre folkehelse blant barn og unge. 7 prosjekt gjennomført/igangsatt. Starte opp prosess for videreføring av Tråkk 'n' Roll etter prosjektfasen gjennom «Innovasjonsløft Hallingdal».
- **2018:** Dobbel størrelse på kompetansemiljø. Slutføring av «Sykkel i sentrum» gjennom oppstart/ferdigstilling av 8 utviklingsprosjekt til en verdi av 6 MNOK. Dette vil stimulere til å øke Hallingdals attraksjon som helårsdestinasjon, og skape enda flere arenaer for egenorganisert idrett og mestring. Fortsette prosessen fra Innovasjonsløft Hallingdal for videreføring av stibyggersatsingen i Hallingdal, så vi sikrer at viktig

kompetanse ivaretas utover prosjektperioden, og at det stimuleres videre til næringsetablering blant stibyggere og bedrifter som satser på sykkel.

Regionrådet for Hallingdal var i 2014/2015 en viktig bidragsyter til å starte prosjektet. Prosjekteierne har et sterkt ønske om at Regionrådet også vil bidra til at prosjekt avsluttes med full kraft – med ferdigstilling av 8 nye anlegg og et kompetansemiljø på opp mot 15 stibyggere. Ikke minst er eierne opptatt av det bygges bro til den fremtidige utviklingen av Hallingdal som bærekraftig terrengsykkeldestinasjon gjennom videreføring av kompetansen som er bygget opp gjennom 3 år.

2 Kontaktopplysninger

- Søker/prosjektansvarlig for Tråkk 'n' Roll og Opplysningskontoret for Terrengsykling:
 - Visit Geilo AS
- Kontaktperson:
 - Line Ramsvik
- Prosjektleder:
 - Lars Wraae Jensen

2.1 Mottatt støtte tidligere ja/nei

Ja. Regionrådet for Hallingdal har tidligere bidratt med følgende beløp i Tråkk 'n' Roll satsingen:

- 2015: 335.000,-
- 2016: 400.000,-
- 2017: 200.000,-

Kommunal og Moderniseringsdepartementet, samt fylkeskommunene i Buskerud, Hedmark og Oppland har dessuten støttet samarbeidsprosjektet «Opplysningskontoret for Terrengsykling» (OFT) mellom Hallingdal, Valdres og Trysil.

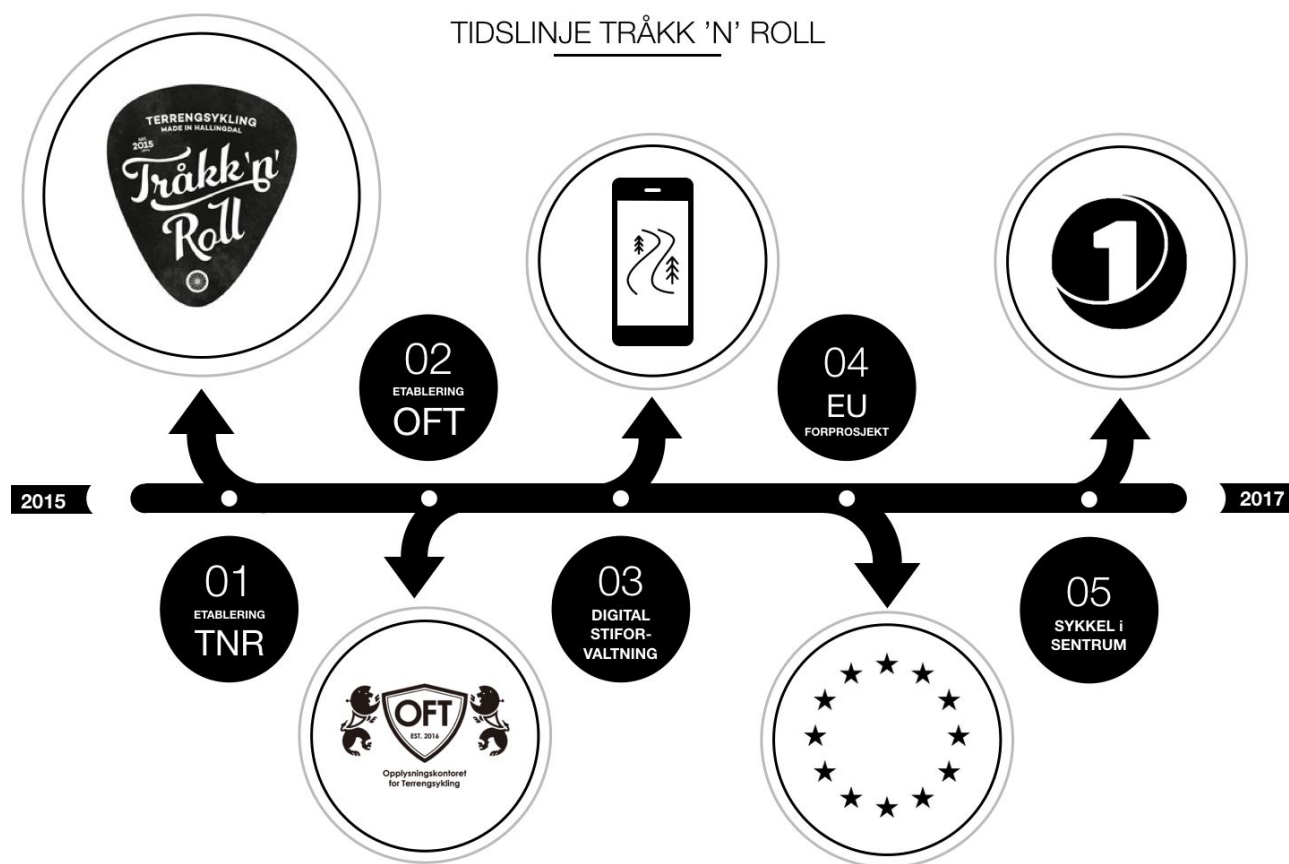
Komplett oversikt over tilskudd til terrengsykkelprosjektene er vedlagt.

3 Spesifikasjon:

3.1 Bakgrunn

Tråkk 'n' Roll har gjennom hovedprosjektets start i 2015 etablert et sterkt fagmiljø for stutvikling. Tempoet, kvaliteten og resultatene man har fått til så langt, henger i høy grad sammen med prosjektets evne til å søke nye samarbeid, og lansere initiativ som på ulik vis kan bidra til å stimulere hovedsatsingen på bærekraftig stutvikling. Følgende oversikt gir en kjapp gjennomgang av disse initiativene.

TIDSLINJE TRÅKK 'N' ROLL

01: Tråkk 'n' Roll

Tråkk 'n' Roll så dagens lys i 2015, hvor man i samarbeid med Allegra Tourismus kartla og utarbeidet handlingsplan for Hallingdals videre utvikling. I 2016 etablerte Tråkk 'n' Roll, med støtte fra Regionrådet for Hallingdal og Buskerud Fylkeskommune, Norges første regionale trail crew. Mens andre utviklingsprosjekt i Norge og utlandet ofte gjør bruk av importert arbeidskraft for stiutvikling, har Hallingdal tatt steget videre og sett på *hva* som gir de beste stiene og *hvordan* man får til en langsiktig utvikling og kvalitetssikring av stinettverket i regionen. Løsningen er et regionalt forankret stibyggermiljø, som samarbeider med bransjens ledende eksperter om å bygge verdensledende kompetanse lokalt. Første året gjennomførte TNR to pilotprosjekt, og loggførte ca. 1750 stibyggetimer over sommeren. Året etter har dette tallet økt til 3500 timer, og for neste år er det planlagt mer enn 6.000 timer. Etter 2018 vil TNR ha dyrket frem Norges største og beste stibyggermiljø.

02: OFT.

Stien er det viktigste konkurranseparameter i terrengsykkelmarkedet, og her ligger det soleklare fokuset til TNR. Men skal en destinasjon opp på nivå med de beste i Europa er det mye mer som må på plass – for eksempel

- et velfungerende system for skilting og merking
- kvalifiserte og sertifiserte guider og instruktører
- gode systemer for risikostyring

- serviceløsninger innen overnattings- og transportnæringen som tar syklistens behov på alvor
- “cutting edge” kompetanse innen bærekraftig stiutvikling, og gode utviklingsplaner, som får de unike kvalitetene ut av hver destinasjon.

Størstedelen av disse utfordringene har stor overføringsverdi. Løses de én gang, kan resultatet overføres til alle andre reisemål i Norge som satser terrengsykling. Dette er utgangspunktet for at TNR i 2015 tok initiativ til å samle 7 reisemål, som dekker totalt 13 kommuner, til et 3-årig prosjektsamarbeid for å bygge fundamentet for bærekraftig utvikling av terrengsykling i fjellregionen. Prosjektet har et samlet budsjett på rundt 7 MNOK. Neste år vil OFT, i tillegg til flere andre verktøy, ha tilført TNR ekspertkompetanse, design, planlegging og mentorbistand innen stiutvikling på over 1,3 MNOK. Prosjektet avsluttes i 2018.

03: Digital stiforvaltning

Fjellområdene står overfor en stor utfordring når økende bruk og klimaendringer tøyler tåleevnen til stiene i fjellet. For å sikre en bærekraftig forvaltning er det avgjørende at det utvikles effektive verktøy, og gode og kostnadseffektive rutiner for stiforvaltning. I 2017 fikk TNR og OFT innvilget støtte på 300.000,- fra BFK til prosjektsamarbeid med stiguidetjenesten Trailguide.net. Gjennom utvikling av nytt og innovativt digitalt forvaltningsverktøy, er målet å sikre effektiv ressursbruk, bedre stier, mindre brukerkonflikt, flere engasjerte og fornøyde stibrukere, samt vekst i reiselivet. Gjennom prosjektet vil Trailguide bli et effektivt verktøy når kompetansemiljøene i fremtiden skal vedlikeholde stier i Hallingdal. Avsluttes i 2018.

04: EU-prosjekt

Behovet for fagkompetanse innen bærekraftig stiutvikling er stort i Norge, og dessverre opplever vi at mange useriøse aktører utnytter manglende kunnskap på kundesiden. Dette er hverken bra for kunde, for naturen eller for de seriøse stibyggerne. Gjennom OFT har Tråkk 'n' Roll fått diskutere disse problemstillingene med sentrale aktører i Europa. På tross av at Norges satsing på stiutvikling er relativ ung, står etablerte nasjoner som Sveits og Skottland i samme situasjon som oss, og trenger sårt et rammeverk for å kvalitetssikre stibyggerkompetanse og skape et mer gjennomsliktig marked. Derfor samler vi nå kreftene for å få til en felles-Europeisk kompetansestandard og utdannelsesprogram for stibyggerne. Tråkk 'n' Roll er i dette prosjektet del av en liten eksklusiv gruppe av de mest fremtredende aktører på terrengsykkels scenen i Europa. BFK har bevilget støtte på kr. 90.000,- til utarbeidelse av forprosjektsøknad for «Strategiske partnerskap» innen Erasmus+ programmet. TNR får bistand fra både Senter for Internasjonalisering av Utdanning, samt Oslo Region European Office frem mot innlevering av søknad 21. mars. Svar på søknad høsten 2018.

05: Sykkel i sentrum

Utvikling av sentrumsnære terrengsykkeltilbud med lav terskel var en viktig del av Allegra sin anbefaling for Hallingdal. Denne typer stier bidrar til å øke rekrutteringen og populariteten rundt terrengsykling lokalt, få flere på sykkelen, og dermed skape større verdi både i økonomisk og sunnhetsmessig forstand. Grønne og blå stier krever imidlertid mye

tilrettelegging, og er derfor også relativt kostbare å utvikle. For å løse denne utfordringen gikk vi i dialog med SpareBank 1 Hallingdal Valdres rundt mulig støtte til grus og maskin for bygging av anlegg i hele Hallingdal. Sparebankstiftelsen Hallingdal valgte å støtte prosjektet med kr. 3.000.000,-. Største bevilgningen stiftelsen hadde gitt før det, var på 1 MNOK. Prosjektet «Sykkel i sentrum» består av totalt 10 anlegg, hvor særlig barn og ungdommer skal få regjere i kreativ leik, utvikle ferdigheter, og være fysisk aktive utenfor etablerte, organiserte idretter. Prosjektet avsluttes i 2018.

****Suksesscase: Trysil Bike Arena****

Eksempelene på hvordan tilrettelegging for terrengsykling har revolusjonert sommerturismen er etter hvert mange, men vi trenger ikke se lenger enn til Trysil for å finne den seneste suksesscasen. Trysil Bike Arena startet i 2014 satsingen på stier bygget for familier og ferske terrengsyklister. Siden da har reiselivsbygden i Hedmark investert ca. 17 MNOK og bygget rundt 25 km. sykkeloptimaliserte, bærekraftige stier. Trinn 1 åpnet sommeren 2015. Etter 2017-sesongen er Trysil klart største terrengsykkeldestinasjon i Skandinavia:

- 40.000+ sykkeldager
- 70+ nye stillinger i kommunen
- Sport'lodgen sykkelutleie: **2014:** 10 sykler. **2017:** over 200 sykler
- Katalysatoreffekt: Klatrepark (7 MNOK investert), oppussing Trysil Hotell osv.

Trysil Bike Arena skal fortsette å investere 2-3 MNOK årlig i utvikling av terrengsykkelproduktet frem til 2020. Opplysningskontoret for Terrengsykling gjennomfører i skrivende stund en ringvirkningsanalyse for terrengsykkelsatsingen i Trysil. Tallene vil være klare i løpet av mars/april. Det er ambisjonen at det neste år gjennomføres tilsvarende undersøkelse i Hallingdal.

3.2 Prosjektmål

Målet er å øke destinasjonene i Hallingdal sin attraktivitet som helårsdestinasjoner gjennom utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbud.

- Utvikle terrengsykkeltilbud som skal bidra til et langsiktig økonomisk løft i deltakerregionene (Økt omsetning i reiselivsnæringen, ringvirkninger i andre næringer, og nye muligheter for næringsetablering og tilflytting).
- Forankre utviklingen blant grunneiere, sykkelentusiaster og i det kommersielle reiselivet og bygge opp lokalt kompetansemiljø.
- Utviklingen har som mål å være bærekraftig, i den forstand at den er langsiktig, tar hensyn til lokal kultur og tradisjon, og er i harmoni med natur og miljø.
- Skape Norges største og beste kompetansemiljø for stibbyggere.
- Posisjonere Hallingdal i Norge og internasjonalt, som en ledende aktør og best case eksempel på bærekraftig terrengsykkelutvikling. Samarbeidet i fjellregionprosjekt og EU-forprosjekt er en viktig kilde til å innfri dette målet.

Samarbeidsprosjektene for terrengsykling viser at Hallingdaldestinasjonene ser gjennom kommune- og fylkeskommunegrensene, og ønsker å stå sammen om å bygge opp lokale ressurser som kan løfte terrengsykling i Hallingdal og Norge til det neste nivået.

3.3 Forankring

Prosjektene er forankret på følgende måte:

- Buskerud Fylkeskommune: Tråkk 'n' Roll har i 2016 og '17 mottatt støtte fra "Aktivitetsturisme i Buskerud 2015-2018", og vil også søke om fornyet støtte i år. Midlene er øremerket til styrking av aktivitets- og opplevelsesturisme. Sykkel er et prioritert aktivitet hos BFK. Det er også samsvar mellom BFK og reiselivet forøvrig i landet.
- Opplysningskontoret for Terrengsykling: Interregionalt prosjektsamarbeid mellom Trysil, Valdres og Hallingdal. Prosjektet startet opp oktober 2015 og har en varighet på 3 år. Moderniserings- og Kommunaldepartementet har støttet prosjektet med 3,7 MNOK via programmet "Fjellet som fritidsarena". Prosjektet har også fått støtte av fylkeskommunene i Oppland, Hedmark og Buskerud. Totalrammen på prosjektet forventes å være 7 MNOK.
- Master- og konseptplaner og lønnsomhetsstudier utarbeidet på Geilo, Nes, Ål, Gol og i Hemsedal (2016-18).
- Forretningsmodell for Hallingdal og tiltaksplaner for alle reisemål i regionen (Utarbeidet i 2015)
- Bærekraftsertifisering av destinasjoner. Visit Geilo er sertifisert bærekraftig reisemål, og i Hemsedal har man også startet opp prosessen for å bli sertifisert. På øvrige destinasjoner i samarbeidet er det høy andel Miljøfyrtårn-sertifisering på turistkontorene, kommuner og blant bedriftene.
- Samarbeid med NMBU på semester og masteroppgaver, samt ringvirkningsanalyser i regi av OFT.
- Buskerud Fylkeskommunes «Regionale plan for verdiskapning og næringsutvikling, 2015-2020», som bla. har som mål å *"Styrke nye muligheter for bærekraftig utnyttelse av naturressurser"* og dessuten understreker at *«Forskning og innovasjon knyttet til bærekraftig bruk av naturressurser prioriteres»*
- Det er en forutsetning at utviklingsarbeidet skjer på en bærekraftig måte. Naturhensyn og tett dialog med grunneiere er avgjørende i denne prosessen. Trail crewet jobber etter IMBA sine anbefalinger for bærekraftig stibygging og -vedlikehold.
- Man blir ikke en terrengsykkelregion uten at utviklingen er godt forankret i terrengsykkelmiljøet. "Av terrengsyklister, for terrengsyklister" har vært slagordet for Tråkk 'n' Roll, og prosjektet skal fortsette å ha høy grad av involvering av terrengsykkelmiljøet. Alle engasjerte stibyggere er del av den lokale scene.

3.4 Prosjektorganisering

Tråkk 'n' Roll:

Prosjekteiere og styringsgruppe:

- Visit Geilo AS (Prosjektansvarlig)
- Hemsedal Turisttrafikklag SA
- Visit Gol AS
- Ål Utvikling AS
- Nesbyen Turist- og Næringssservice AS

Prosjektansvarlig leder styringsgruppene.

Prosjektleder begge prosjekt: Lars Wraae Jensen

3.5 Samarbeidspartnere

- Tråkk 'n' Roll samarbeider med Visit Valdres og Destinasjon Trysil i OFT. Gjennom OFT har vi også fått et godt nasjonalt nettverk med andre destinasjoner som satser terrengsykling.
- EU-forprosjekt skjer i samarbeid med BFK, Senter for Internasjonalisering av Utdanning, Oslo Region European Office, samt internasjonale partnere i IMBA Europe (Nederland), DMBinS (Skottland), Bike Plan AG (Sveits) og Dansk Cykel Union.
- Tråkk 'n' Roll og OFT samarbeider med Norges Organisasjon for Terrengsykling (NOTS) rundt Stibyggerskolen. NOTS har en observatørrolle i OFT.
- Tråkk 'n' Roll har etablert samarbeid med en rekke internasjonale ekspertmiljøet, bla. Allegra Tourismus (CH) som utførte kartleggingen i 2015. Siden etablering av Opplysningskontoret for terrengsykling, har vi fått tilført stiekspertise gjennom dette prosjektet. Samarbeidet teller bla. IMBA Trail Solutions (US), som har tatt hånd om masterplaner i Hemsedal og på Geilo. Vi har også god dialog med Bike Solutions (FR) som har jobbet i Destinasjon Trysil og Valdres (Beitostølen). For mentorbistand, designekspertise samt Stibyggerskolen samarbeider Tråkk 'n' Roll med Trail Tools (UK). Kommende masterplan på Ål leveres av Rekkje Stiutvikling. (NO)
- Prosjektet «Digital stiforvaltning» har fått egen finansiering fra BFK. Her samarbeider Tråkk 'n' Roll med Trailguide.net, som er lokalisert på Rotneim. Prosjektet er i dialog med sykkelmiljø og kommuner i Sogndal om å koble de på prosessen.
- Investering i stier blir ofte til på bakgrunn av et lokalt spleiselag, hvor mange aktører samarbeider. Dette avspeiles også i utviklingsarbeidet så langt, hvor både kommunene, grunneiere, eiendomsutviklere og øvrige næringsdrivende har bidratt på ulike måter.
- De frivillige organisasjonene og gressrøttene fortsetter å være en inspirasjon og viktig samarbeidspartner for prosjektet. Det gjelder både i forhold til rekruttering av nye nøkkelpersoner i trail crewet, forankring av det regionale arbeidet på lokalt nivå, bruk og vedlikehold av nye arenaer, samt samarbeid rundt videre finansiering av stiutviklingen.
- Terrengsykkelsatsingen i Tråkk 'n' Roll og Opplysningskontoret for terrengsykling blir lagt merke til, og prosjektet inviteres til å dele erfaringer over hele landet. I løpet av det siste året har vi presentert på fagsamlinger i Stordal, Alta, Tromsø, Fagernes, Idre (SE) og Fåborg (DK).

3.6 Aktiviteter

- Etablere to trail crews av ca. 4 pers. i hvert crew – effektivt 8 personer gjennom sesongen (fordelt på 12-15 stibyggere) – som jobber parallelt på ulike utviklingsprosjekt.
- Sikre kompetanse og sikkerhet i crewet gjennom kursing og HMS-rutiner.
- Samarbeide med stiekspertter (via OFT-prosjektet) om design og forberedelse av byggeprosjekt.
- Bygge/ferdigstille følgende anlegg:

Prosjektnavn	Dest.	År	Type anlegg	Gradering	Stibygere	Material/ maskin	Samlet verdi	Status
Vestlia Bike Park	Geilo	2017-18	Sykkelpark	Grønn-svart	350 000	500 000	850 000	Igangværende
Bever'n	Geilo	2017-18	Familievennlig sti	Blå	130 000	90 000	220 000	Igangværende
Vestlia Bike Park	Geilo	2018	Asfaltert pump track	Blå	250 000	500 000	750 000	Ikke startet
Vestlia Bike Park	Geilo	2018	Skurfen 2	Grønn-svart	250 000	400 000	650 000	Ikke startet
Pumptrack i Gol sentrum	Gol	2018	Asfaltert pump track	Blå	250 000	500 000	750 000	Ikke startet
Traversen, del 2	Nesbyen	2018	Opparbeidet sti	Rød	350 000	350 000	700 000	Ikke startet
Stibyggerskolen 2018	Gol	2018	Kurs, est. 25 delt.	Blå	120 000	10 000	130 000	Ikke startet
Tottenskogen	Hemsedal	2018	Familievennlig sti	Blå	750 000	1 200 000	1 950 000	Ikke startet
Diverse vedlikehold	Hallingdal	2018	Diverse	-	50 000	30 000	80 000	Ikke startet
				SUM	2 500 000	3 580 000	6 080 000	

- Sikre regional effekt av samarbeidsprosjekt i prosjektene Opplysningskontoret for Terrengsykling, Digital stiforvaltning og EU-forprosjekt.
- Avholde Stibyggerskolen, og samarbeide med OFT om utvikling av overbygging, som avholdes i Hallingdal våren/høsten 2018.
- Utarbeide løsning for videreføring av stibyggerkompetanse etter prosjektperioden.
- Ål skal i 2018 utarbeide masterplan for terrengsykling i sentrumsnære utmarksområder, som spesifisert i vedlegg pkt. 6.4. Det er dermed uviss om man rekker å bli klart med konkrete utviklingsprosjekt. Hvis det lykkes vil prosjektet inngå som del av aktiviteten i Tråkk 'n' Roll 2018.

3.7 Målgrupper

I forretningsmodellen for terrengsykling i Hallingdal er følgende målgrupper spesifisert:

1. Hallinger og Hyttehallinger
2. Nordmenn: Terrengsyklister og uteselementet (ikke spesifikt terrengsyklister)
3. Skandinavier
4. Benelux

For å lykkes er det avgjørende at man får til et godt og bredt innstegsprodukt med familie- og begynnervennlige stier (blå/grønn – etter samme modell som «Skurfen», samt «TryteTrøkket» og «Bever'n» på Geilo).

Etter hvert som terrengsykkelproduktet i Hallingdal blir til, vil vi kunne tiltrekke målgruppene over i nevnt rekkefølge.

I et bærekraftig perspektiv er lokalbefolkningen en viktig målgruppe. Aktivisering av ung og gammel har en viktig helseeffekt. Det samme gjelder stoltheten og identiteten som skapes rundt i lokalsamfunnene når man har unike kvaliteter som skiller stedene fra andre regioner. Dette vil på sikt også øke Hallingdals attraktivitet i forhold til bostedsattraktivitet.

3.8 Resultat

- Nasjonalt ledende, profesjonelt fagmiljø på ca. 15 stibbyggere. Stibbyggere er registrert med eget foretak, og nødvendig kursing/sertifisering, samt forsikringer som kreves for å jobbe med omfattende stiprosjekt.
- I 2018 vil totale investeringer i kartlegging, planarbeid, design, vedlikehold og bygging være på ca. 6 MNOK. Friske midler utgjør 4,1 MNOK (13,2/9,4 MNOK for TNR-prosjektet i perioden 2015-18. Alle tall uten egeninnsats i tid).
- 8 nyåpnede bærekraftige, primært familievennlige, enkelt tilgjengelige sykkelanlegg (15 stk totalt for TNR-prosjektet i perioden 2015-18. Se oversikt i avsnitt «Prosjektbeskrivelse»)
- Stibbyggerskole med 25 deltakere (ca. 110 pers. samlet for TNR-prosjektet i perioden 2015-18)
- Implementering av prinsipper for bærekraftig stiuutvikling i kommunal saksbehandling og planverk.
- Modell for videreføring av opparbeidet kompetanse etter prosjektperioden.

3.9 Effekter

1. Trivsel og folkehelse. Fysisk aktivitet er en kilde til helse og livskvalitet, og er nødvendig for utvikling hos barn og unge. Fysisk aktivitet som helsefremmende faktor er en "ferskvare" som må vedlikeholdes gjennom daglig bevegelse og aktiv bruk av kroppen. På tross av et stort fokus fra myndighetene går utviklingen går dessverre i feil retning. Aktivitetsnivået i befolkningen er lavt, sosialt skjevfordelt og viser en negativ utvikling (Kilde: Regjeringen.no).

«Nesten alle 8-åringer driver med organisert idrett, mens nesten ingen 17-åringer gjør det. – Norsk idrett har et omfattende frafallsproblem».

Utsagnet kommer fra doktorgradsstipendiat Anne Tjørndal, og tallene er klare: 85 prosent av alle norske barn er innom organisert idrett. Men bare om lag 20–25 prosent blir igjen i til voksen alder. (Kilde. nrk.no). Ifølge Regjeringen krever arbeid for økt fysisk aktivitet i befolkningen innsats rettet mot hele befolkningen og en særlig målrettet innsats mot risikogrupper.

I rapporten «Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet» som Norges idrettshøgskole m.fl. ga ut i 2011, der aktivitetsmønster og muligheter for økt aktivitet er belyst, er det dokumentert at særlig lavere sosiale grupper opplever langt større barrierer enn andre knyttet til organisering og utstyr/anlegg. Rapporten konkluderer at de inaktive lettest vil komme i aktivitet gjennom friluftsliv og egenorganisert aktivitet.

Nasjonal strategi for aktivt friluftsliv har «barn, unge og personer og grupper som i liten grad driver med friluftsliv» som hovedmålgrupper, og understreker at det viktigste virkemidlet til å få denne gruppen i aktivitet, er å legge til rette for friluftsliv i nærmiljøet.

Friluftsaenaene som Tråkk 'n' Roll allerede har oppført og skal bygge i 2018 er et direkte svar på de utfordringen vi står overfor som samfunn, og vil utgjøre et stort bidrag til å gjøre Hallingdal til et mer attraktivt sted å bo.

2. Sesongutjevning: Hallingdal er Norges største reiselivsregion. Bak tallene ligger imidlertid en markant sesongmessig ulikhet. Vinteren er den store motoren, mens det ofte er vanskelig for arbeidstakere å finne arbeid utenfor vintermånedene. Mange bedrifter sliter med å drive lønnsomt i et helårlig perspektiv, og den lokale økonomien får ikke det optimale ut av reiselivsrelaterte infrastrukturinvesteringer, ettersom ikke hoteller, heiser og aktivitetsarenaer utnyttes på sommeren.

Hallingdal har dessuten mer enn 16.000 fritidsboliger. Hver hytteeier har et nært forhold til Hallingdal som region, men mangler en tydelig «reason to go» på sommeren, på samme måte som alpin eller langrenn fungerer på vinteren.

Casen i Trysil Bike Arena (se mer info i avsnitt «3.1 Bakgrunn») viser at stiutvikling og terrengsykkelsatsingen har potensialet til å gjøre en forskjell. I 2017 har terrengsykkelsatsingen i Trysil resultert i mer enn 40.000 sykkeldager, over 70 nye stillinger i kommunen og en rekke nye investeringer i sommer-infrastruktur. Destinasjon Trysil er tydelige på at satsingen har gitt markant høyere bruk av private hytter.

3. Ny næring. Tråkk 'n' Roll bidrar aktivt til å stimulere markedet for stiutvikling. Med 15 nye, innovative anlegg, og omfattende planer for fremtidig utvikling, er det sannsynlig at det vil være stor etterspørsel etter kvalifiserte stibyggere etter prosjektperioden – en etterspørsel som omtrent ikke eksisterte før prosjektets start. Dermed vil det også være muligheter for å etablere en bærekraftig stibyggerbedrift i tiden etter prosjektfasen. Kvaliteten og tilgjengeligheten på kompetanse vil være stor, og det kan forventes at også stibygging være en eksportvare for Hallingdal.

4. Nasjonal og internasjonal posisjon: I tillegg til å være den mest offensive regionen på terrengsykkelutvikling i 2017, har Tråkk 'n' Roll stått i bresjen for posisjonere seg som en pionér på den norske og internasjonale terrengsykkelscene. Tråkk 'n' Roll-var i 2015 initiativtaker til fjellregionsatsinga "*Opplysningskontoret for Terrengsykling*", hvor Hallingdal samarbeider med Trysil og Valdres om bærekraftig utvikling av terrengsykling i fjellregionen. Prosjektet løper ut 2018, og har plassert Hallingdal i sentrum for utvikling av terrengsykling i Norge. Destinasjonene og kommunene er med på å etablere viktige byggestein for fremtiden, som ny nasjonal skiltstandard, nasjonal guide- og instruktørutdanning, veileder for risikostyring, flere syklistvennlige overnattingsbedrifter, innovative digitale verktøy for bærekraftig stiforvaltning, og ikke minst hente inn nødvendig ekspertkunnskap fra førende internasjonale eksperter, for kvalitetssikring av lokale utviklingsprosjekt og utvikling av mer lokal stibyggerkompetanse.

Opplysningskontoret for terrengsykling har også fått Tråkk 'n' Roll ut i verden, og gjort prosjektet til en del av et europeisk nettverk, som i skrivende stund samarbeider om etablering av EU-finansiert fellessatsing på utvikling av formell stibyggerutdanning. Tråkk 'n' Roll inntar med dette arbeidet en pionerrolle både nasjonalt og på europeisk plan.

Sist men ikke minst har Tråkk 'n' Roll bevist at destinasjonene i Hallingdal har et enestående samarbeidsmiljø, basert på raushet, fokus på felles beste, og ikke minst Hallingdal som terrengsykkeldestinasjon. Dette er en konkurransefaktor som vil ha stor betydning i fremtidig utviklings- og markedsarbeid.

4 Tids- og kostnadsplan

4.1 Tidsplan Tråkk 'n' Roll

Q1 2018:

- Planlegge tiltak
- Kontraktering stibbyggere
- Grunneieravtaler

Q2 2018:

- Jobbe med modell for videreføring av kompetanse
- Forberedelse byggeprosjekt
- Oppstart stibbygging i Hallingdal

Q3 2018:

- Jobbe med modell for videreføring av kompetanse
- Stibbygging i Hallingdal
- Stibbyggerskolen 2018

Q4 2018:

- Evaluering/rapportering
- Videreføring av kompetanse

4.2 Kostnadsplan

Destinasjonene i Hallingdal søker Regionrådet for Hallingdal om støtte på **kr. 300.000,-**

Økonomi:

Finansieringsplan:	Budsjett 2018.
Regionrådet for Hallingdal	300 000
Buskerud Fylkeskommune	800 000
Destinasjonsbidrag	180 000
Inntekter trail crew	1 300 000*
Div. inntekter	20 000
SUM	2 600 000
Egeninnsats	400 000
SUM	3 150 000

Kostnadsplan:	
Stibyggere	1 850 000
Prosjektleder/adm.	350 000
Div utstyr/Arbeidsklær	75 000
Stibyggerskole og opplæring	150 000
Medieproduksjon	60 000
Regnskap og revisjon	50 000
Møter og div	25 000
Reklame, profilering etc.	20 000
Reisegodtgjørelse	20 000
SUM	2 600 000
Egeninnsats	400 000
SUM	3 150 000

*Bidraget kommer inn via salg av stibyggetimer til kommuner/næringsaktører gjennom en egeninnsats på 30-40% av timeprisen, etter samme modell som Tråkk 'n' Roll har praktisert i år.

5 Geografi

Nes, Gol, Ål, Hol og Hemsedal

6 Vedlegg

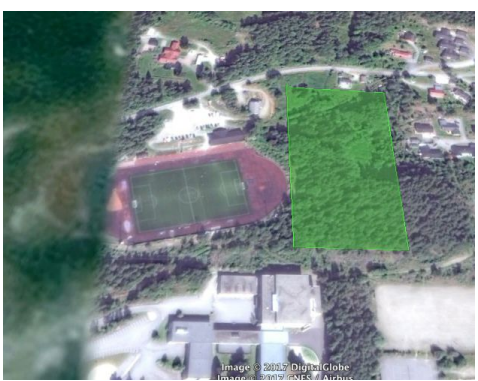
6.1 Oppdatert prosjektplan Tråkk 'n' Roll 2015-2018:

Prosjektplan Tråkk 'n' Roll, 2015-2018<	2015	2016	2017	2018
Kartlegging	x			
Utarbeide forretningsmodell	x			
Tiltaksplaner på destinasjonsnivå	x			
Detaljplanlegging: Konsept- og masterplaner (OFT)		x		
Etablere regionalt kompetansemiljø (trail crew)		x		
Utdannelse og kursing av trail crew		x	x	x
Bygge første "show case" stier		x		
Etablere forskningssamarbeid		x		

Forankre masterplaner (grunneiere, sti- og løypeplaner etc.)			x	x
Pilotcase for innføring av bærekraftige stistandarder på kommunenivå			x	
Videreutvikle kompetansemiljø (trail crew)			x	x
Bygge Hallingdals første "show case" sykkelpark			x	
Stibygging/-vedlikehold i henhold til masterplaner			x	x
Utvikler modeller for organisering og finansiering av vedlikehold			x	x
Kursing av lokale ressurser i enkel stivedlikehold				x
Etablere retningslinjer for stistandarder i hele Hallingdal				x
Skilting- og merking				x
Dokumentere og forske		x	x	x
Utarbeide plan for videreføring av kompetanse bygget opp i TNR				x

6.2 Spesifikasjon av 2018-prosjekt

1. Geilo		
Info	Oversikt	Dokumentasjon/illustrasjon
Navn: «Skurven 2» Type: Familievennlig sykkelsti (1 km) Plassering: Vestlia Resort.		
Navn: «Vestlia Bike Park» Type: 1. Sti til fjorden (Ferdig) 2. Hopplinjer (Påbegynt 2017) 3. Asfaltert pumptrack Plassering: Vestlia Resort		

Navn: «Bever'n» Type: Familievennlig sti og treningsløype for GIL (600 m) (Påbegynt 2017) Plassering: Geilohallen		
2. Nesbyen		
Navn: «Traversen», del 2 Type: Opparbeidet sti, rød gradering (1,3 km) Plassering: Østsiden, Nesbyen		
3. Gol		
Navn: Pumptrack Type: Asfaltert pumptrack (800-1000 m2) kombinert med skate park (betong) Plassering: Gol sentrum		 © Henrik Strømstad - ConLight.no
Navn: Stibyggerskolen 2018 Type: Kurs. Bygging av ca. 100 m sti. Plassering: Hallingmo	 Image © 2015 DigitalGlobe Source: www/Getty Images	

4. Hemsedal		
Navn: Tottenskogen Type: Familievennlig sti, blå gradering (2,3 km) Plassering: Tottenskogen		
5. Hallingdal div.		
Navn: «Traversen», del 2 Type: Opparbeidet sti, rød gradering (1,3 km) Plassering: Østsiden, Nesbyen	Hallingdal Sykkelpark Ørneparken Skurfen Geilo Bike ark TryteTrøkket mm.	

6.3 Foreløpig rapport for Tråkk 'n' Roll 2017

Gjennomføring:

Tråkk 'n' Roll fikk for 2017 bevilget støtte fra Regionrådet for Hallingdal på kr. 200.000,- av et totalbudsjett på 1.250.000,- + egeninnsats i tid. Regnskapet er ikke endelig gjort opp for prosjektet enda, men vi forventer en omsetning på 1,7 MNOK. Herav er ca. 900.000,- friske midler.

Tråkk 'n' Roll hadde for 2017 målsetting om å øke kapasiteten og profesjonalismen i trail crewet, og utvikle nye, bærekraftige terrengsykkeltilbud, som kan bidra til utvikling av Hallingdal som helårsdestinasjon.

Det er prosjekteierne oppfattelse at dette har lyktes.

Satsingen rundt kompetansemiljø gikk fra 1750 timer i 2016 til 3500 timer i 2017. Stibyggerne var aktive fra 1. mai til ca. 27. okt. I størstedelen av perioden var 3-5 personer i jobb, og i alt var 10 stibyggere tilknyttet crewet:

- Duane Butcher
- Jørgen Heje
- Magnus Grönberg
- Anders Haglund

- Deyvid Oprja
- Stian A. Skarsten
- Anders Søvn Dahl
- Knut Lønnqvist
- Ove Grøndal
- Clint Butcher

8 av disse var gjennom maskinførerkurs, og opparbeidet full praksis og sertifisering i løpet av sesongen. 9 av 10 har nå maskinførerbevis. 9 av 10 har deltatt på Stibyggerskolen. Før sesongen ble det utarbeidet risikoanalyse og sikkerhetsrutiner i crewet. Arbeidet ble løpende evaluert med prosjektleder.

Følgende anlegg ble utviklet:

- Hallingdal Sykkelpark, Ål
- Ørneparken, Ål
- Vedlikehold Geilo Bike Park
- TryteTrøkket, Nesbyen
- Sti fra Vestlia Resort til fjorden
- Vestlia Bike Park (påbegynt)
- Bever'n, Geilohallen (påbegynt)
- Stibyggerskolen 2017, stivedlikehold sentrum, Hemsedal

Tråkk 'n' Roll tok også del i «Innovasjonsløft Hallingdal» med tanke på å starte prosessen rundt videreføring av opparbeidet kompetanse etter prosjektperioden avsluttes neste år. Denne prosessen vil bli videreført og avsluttet i 2018.

Foreløpig regnskap 2017:

Finansieringsplan:		
	Budsjett	Foreløpig regnskap
Regionrådet for Hallingdal	200 000	200 000
Buskerud Fylkeskommune	400 000	600 000
Destinasjonsbidrag	200 000	150 000
Inntekter trail crew	400 000	725 000
Div. inntekter	50 000	30 000
SUM	1 250 000	1 705 000
Egeninnsats	250 000	350 000
SUM	1 500 000	2 055 000

Kostnadsplan:		
	Budsjett	Foreløpig regnskap
Stibygger	800 000	1 063 000
Prosjektleder/adm.	250 000	300 000
Div utstyr/Arbeidsklær	30 000	56 000
Stibyggerskole og opplæring	50 000	136 000
Medieproduksjon	50 000	52 000
Regnskap og revisjon	50 000	45 000
Reklame, profilering etc.	20 000	15 000
Reisegodtgjørelse	-	12 000
SUM	1 250 000	1 679 000
Egeninnsats	250 000	350 000
SUM	1 500 000	2 029 000

Så snart prosjektrengskapet er avsluttet og revidert sendes utfyllende prosjektrapport for Tråkk 'n' Roll 2017.

6.4 Planarbeid 2015-18

Prosjektnavn	Destinasjon	År	Leverandør	Verdi	Status
Kartlegging og handlingsplan	Hallingdal	2015	Allegra, CH	285 000	Ferdig
Konseptplan, stisenter Vestsida	Ål	2016	Trail Tools	70 000	Ferdig
Konseptplan, Østsida Nesbyen	Nesbyen	2016	Trail Tools	114 000	Ferdig
Masterplan Geilo	Geilo	2016	IMBA Trail Solutions	210 000	Ferdig
Masterplan Hemsedal	Hemsedal	2016	IMBA Trail Solutions	200 000	Ferdig
Lønnsomhetsstudie, Golsfjellet	Gol	2016	Trail Tools	16 000	Ferdig
Lønnsomhetsstudie, Gol Skipark	Gol	2016	Trail Tools	16 000	Ferdig
Masterplan Ål	Ål	2017-18	Rekkje Stiutvikling	250 000	Igangværende
Konseptplan, Vindfallet	Gol	2018	Trail tools	75 000	Ikke startet
				1 236 000	

6.5 Oversikt over mottatt støtte for Tråkk 'n' Roll og relaterte prosjekt

År	Sum	Prosjekt	Fase/tiltak	Program
2015	335 000	Tråkk 'n' Roll, Hallingdal	Tiltaksplaner	Partnerskapsmidler Regionrådet for Hallingdal/Buskerud Fylkeskommune

2016	400 000	Tråkk 'n' Roll, Hallingdal	Trail crew	Partnerskapsmidler Regionrådet for Hallingdal/Buskerud Fylkeskommune
2016	200 000	Tråkk 'n' Roll, Hallingdal	Trail crew	Aktivitetsturismeprojektet, Buskerud Fylkeskommune
2016	77 000	Tråkk 'n' Roll, Hallingdal	Modelsti: "Skurven"	Aktivitetsturismeprojektet, Buskerud Fylkeskommune
2017	200 000	Tråkk 'n' Roll, Hallingdal	Trail crew, 2. år	Regionrådet for Hallingdal
2017	600 000	Tråkk 'n' Roll, Hallingdal	Trail crew, 2. år	Aktivitetsturismeprojektet, Buskerud Fylkeskommune
2016-18	3 700 000	Opplysningskontoret for Terrengsykling, Hallingdal, Valdres, Trysil	Hovedprosjekt	Fjellregionmidler, Kommunal- og Moderniseringsdepartementet
2016	180 000	Opplysningskontoret for Terrengsykling, Hallingdal, Valdres, Trysil	Hovedprosjekt	Regionale utviklingsmidler, Oppland Fylkeskommune
2016-18	540 000	Opplysningskontoret for Terrengsykling, Hallingdal, Valdres, Trysil	Hovedprosjekt	Regionale utviklingsmidler, Hedmark Fylkeskommune
2016	165 000	Opplysningskontoret for Terrengsykling, Hallingdal, Valdres, Trysil	Hovedprosjekt	Aktivitetsturismeprojektet, Buskerud Fylkeskommune
2017	180 000	Opplysningskontoret for Terrengsykling, Hallingdal, Valdres, Trysil	Hovedprosjekt	Aktivitetsturismeprojektet, Buskerud Fylkeskommune
2017-18	300 000	Digital stiftorvaltning	Hovedprosjekt	Buskerud Fylkeskommune
2017-18	90 000	EU-forprosjekt	Forprosjekt	Buskerud Fylkeskommune

6.6 Terrengsykling og de 10 prinsipper for bærekraftige reisemål

(Basert på Innovasjon Norges rammeverk):

Prinsipp	Forklaring	Prosjekttiltak
1. Kulturell rikdom	Respekttere, videreutvikle og fremheve lokalsamfunnets historiske kulturarv, autentiske kultur, tradisjoner og særpreg.	• Revitalisere stienes rolle som livsnerve i lokalsamfunnet og bruke lokale verdier og produksjon aktivt i kombinasjon med terrengsykkelprodukt. • Styrke deltakernes posisjon som ledende reisemål innen aktivitetsbasert reiseliv.
2. Landskapets fysiske og visuelle integritet	Bevare og videreutvikle landskapskvalitet, både for by og bygd, slik at landskapets fysiske og visuelle integritet ikke degraderes.	• Skape nye, bærekraftige opplevelsesarenaer med utgangspunkt i eksisterende naturressurser. • Designe, bygge og vedlikehold stier så de harmonere med landskapet rundt.

		• Kanalisering og opparbeiding redusere risikoen for degradering av naturen som følge overbruk av sårbare områder.
3. Biologisk mangfold	Støtte bevaringen av naturområder, dyreliv og habitater, og minimere ødeleggelser av disse.	• Sikre nøye planlegging av ferdsel, med utgangspunkt i masterplaner og kartlegging av kulturminner. • Øke kunnskap om bærekraftig stiutvikling som reduserer slitasje og erosjon, samt bidrar til kanalisering av trafikk til stier med stor tåleevne.
4. Rent miljø og ressurseffektivitet	Redusere reiselivsbedrifters og turistenes forurensning av luft, vann og land (inkludert støy), og redusere avfall og forbruk av knappe og ikke-fornybare ressurser.	• Satsing på terrengsykling fremmer utslippsfri ferdsel. • Prosjektet skal bidra til bedre sykkeltransportløsninger innen kollektivtransport. • Visit Geilo og Destinasjon Trysil er sertifiserte bærekraftige reisemål, og på øvrige destinasjoner i samarbeidet er det høy andel Miljøfyrtårn-sertifisering på turistkontorene, kommuner og blant bedriftene.
5. Lokal livskvalitet og sosiale verdier	Bevare og styrke livskvaliteten i lokalsamfunnet, inkludert sosiale strukturer, tilgang til ressurser, fasiliteter og fellesgoder for alle, samt unngå enhver form for sosial degradering og utnytting.	• Økt kvalitet på eksisterende stier og bygging av nye terrengsykkelveennlige stier og ferdighetsparker skaper nye arenaer for barn, unge og voksne. • Egenorganisert aktivitet med lav terskel bidrar positivt til folkehelse og som sosial arena. • Terrengsykling bidra til flere helårsarbeidsplasser, og stimulerer derfor til økt bostedsattraktivitet.
6. Lokal kontroll og engasjement	Å engasjere og gi kraft til lokalsamfunnet og lokale interessenter mht, planlegging, beslutningstaking og utvikling av lokalt reiseliv.	• Bredt forankret samarbeid mellom destinasjonene i Hallingdal og på tvers i fjellregionen. • Inkludering av kommuner og frivillige organisasjoner. • Opplæring av trail crew samt avholdelse av Stibyggerskolen bidrar til utvikling og forankring av ny kunnskap hos lokale lokale krefter.
7. Jobbkvalitet for	Å styrke kvaliteten på	• Utvikle nye kompetansejobber innen bygging

reiselivsansatte	reiselivsjobber (direkte og indirekte), inkludert lønnsnivå og arbeidsforhold uten diskriminering ut fra kjønn, rase, funksjonshemninger eller andre faktorer.	og vedlikehold av bærekraftige terrengsykkeltilbud. • Skape nye helårsarbeidsplasser i reiselivsnæringen. • Øke lønnsomheten innen reiselivsnæringen i sommermånedene.
8. Gjestetilfredshet og trygghet; opplevelseskvalitet	Å sørge for trygge, tilfredsstillende og berikende opplevelser for alle turister uavhengig av kjønn, rase, funksjonshemninger eller andre faktorer.	• Senke terskelen for morsomme opplevelser på sykkelsetet gjennom utvikling og oppgradering av primært grønne og blå stier, samt ferdighetsparker for barn og unge. • Bedre trygghet for gjester og reiselivsaktører gjennom utvikling av veileder for risikostyring, nytt og bedre graderingssystem for stier, samt terrengsykkelguideutdanning. • Sertifisere "Syklist velkommen" bedrifter.
9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskapning	Å sikre levedyktigheten og konkurransedyktigheten til reiselivsdestinasjoner i et langsiktig perspektiv, gjennom å maksimere reiselivets verdiskapning i lokalsamfunnet, inkludert hva turistene legger igjen av verdier lokalt.	• Helårsturisme vil også gi bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur, som i dag brukes primært vinterstid. • Tilrettelegging av bedre sommertilbud stimulere til økt bruk av hytter i et helårsperspektiv • Terrengsykklister legger igjen mer penger enn f.eks. vandreturist. Satsing på terrengsykling vil derfor resultere i økt omsetning per gjest. • En systematisert satsing på terrengsykling basert på bærekraftige prinsipper, maksimerer omsetningspotensialet og minimerer vedlikeholdskostnadene i et langsiktig perspektiv.
10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter	Å sikre levedyktigheten og konkurransedyktigheten til reiselivsbedrifter i et langsiktig perspektiv.	• Skape grunnlag for nyetableringer og sunne reiselivsbedrifter med fokus på helårsdrift. • Gi grunnlag for nye bedriftssamarbeid, f.eks. mellom sertifiserte guider og overnattingsbedrifter.